

UZASADNIENIE

W dniu 17 czerwca 2019 roku Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) w W. kwoty 2277,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 2 maja 2019 roku do dnia zapłaty oraz kosztów zastępstwa procesowego. Powódka dochodzi w ramach roszczenia regresowego od pozwanego ubezpieczyciela sprawcy szkody niewypłaconego odszkodowania w kwocie odpowiadającej 50% należnego podatku VAT.

W dniu 8 lipca 2019 roku Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił żądanie pozwu.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty, w którym zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego. Zarzucił, że skoro w okresie powstania szkody właścicielem uszkodzonego pojazdu był finansujący, to właśnie ten podmiot ma status poszkodowanego, a kwestia wysokości odszkodowania w zakresie podatku VAT uzależniona jest od tego, czy miał możliwość skorzystania z odliczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 grudnia 2018 roku w miejscowości P., R. K., kierując pojazdem V. o numerze rejestracyjnym (...) na skutek niezachowania należytej ostrożności uderzył w samochód ciężarowy marki F. o numerze rejestracyjnym (...), oddanym w leasing przez (...) sp. z o.o. Leasingobiorcami byli A. S. i P. O., prowadzący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej o nazwie (...) s.c. R. K. posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...) w W.. R. K. potwierdził, że był sprawcą szkody w pojeździe F. o numerze rejestracyjnym (...).

Szkoda w pojeździe F. o numerze rejestracyjnym (...) została zgłoszona bezpośrednio ubezpieczycielowi ww. wspólników spółki cywilnej - (...) i (...) Spółce Akcyjnej w W. celem likwidacji i wypłaty odszkodowania z umowy ubezpieczenia, który obliczył wartość szkody na kwotę 24287,03 zł.

Bezsporne, a nadto dowody:

- dokumenty w aktach szkody na płycie CD k.76,
- polisa ubezpieczenia pojazdu F. wraz z wnioskiem k.20-23,
- oświadczenia sprawcy kolizji k.24-25,
- potwierdzenie okoliczności przez uczestnika k.26-27,
- szczegóły zdarzenia k.25-31,
- potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia szkody k.32-33,
- informacja z (...) k.28;
- formularz zgłoszenia szkody k.22-23,
- dowód rejestracyjny pojazdu V. k.34,
- dowód rejestracyjny pojazdu F. k.35-36.

W dniu 31 stycznia 2019 r. (...) sp. z o.o. wystawił na rzecz A. S. i P. O. fakturę VAT nr (...) za wykonaną naprawę pojazdu na kwotę 24363,89 złotych brutto (19808,04 zł netto). Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W., uwzględniając status podatkowy ww. przedsiębiorców, wypłaciła tytułem odszkodowania łącznie kwotę 22085,96 zł, tj. kwotę netto wartości naprawy 19808,04 złote plus 50% należnego podatku VAT w kwocie 2277,93 zł.

Bezsporne, a nadto dowód:

- informacja o wysokości szkody k.37,
- kalkulacja naprawy k.38-44,
- faktura VAT nr (...) z pismem przewodnim k.48-50
- upoważnienia i oświadczenia k.45-47,
- decyzja z dnia 13 lutego 2019 r. k.51-52,
- potwierdzenie przelewu kwoty 22085,96 zł k.53,

Towarzystwo (...) w W. zaspokoilo roszczenia regresowe Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. i wypłaciło odszkodowanie z tytułu refundacji kosztów naprawy w zakresie kwoty netto 19808,04 złotych, a nie wypłaciła (pomimo wezwania) odszkodowania w kwocie odpowiadającej 50% należnego podatku VAT w kwocie 2277,92 złotych.

Bezsporne, a nadto dowód:

- pismo pozwanej z dnia 20.02.2019 r. k.54,
- wezwanie do zapłaty z dnia 26.03.2019 r. z dowodem doręczenia k.55-57,
- pismo pozwanej z 16.04.2019 r. k.58-59.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny, a dodatkowo sąd ustalił go w oparciu o przywołane wyżej dokumenty, których wiarygodności i autentyczności nie kwestionowano, wyciągając jedynie częściowo odmienne wnioski.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił art. 822 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Z kolei w myśl art. 828 § 1 zd. pierwsze k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania. Zgodnie zaś z art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia OC może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W niniejszej sprawie legitymacja czynna i bierna stron była niekwestionowana. Bezsporne było, iż pojazd sprawcy wypadku, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu ciężarowego marki F., ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Również bezsporne jest nabycie od poszkodowanego przez powodowe towarzystwo ubezpieczeń wierzycielności odszkodowawczej.

Spór natomiast koncentrował się wokół podniesionego przez pozwanego zarzutu, iż poszkodowanym jest finansujący, a nie korzystający, a w związku z tym na wysokość odszkodowania rzutuje fakt, czy ten właśnie podmiot ma możliwość odliczenia podatku VAT. W ocenie Sądu zarzut ten okazał się nieuzasadniony, a w istocie dotyka kwestii, czy można uznać za poszkodowanych wspólników spółki cywilnej - (...) i P. O., skoro uszkodzony samochód był przedmiotem umowy leasingu, w której byli oni korzystającymi.

Zgodnie z art. 709[7] § 1 k.c. korzystający obowiązany jest utrzymywać rzecz w należyтым stanie, w szczególności dokonywać jej konserwacji i napraw niezbędnych do zachowania rzeczy w stanie niepogorszonym, z uwzględnieniem jej zużycia wskutek prawidłowego używania, oraz ponosić ciężary związane z własnością lub posiadaniem rzeczy. Również w razie uszkodzenia rzeczy wszelkie ryzyko i koszty z tego tytułu przeniesione są na korzystającego. Skoro zatem już z generalnych zasad umowy leasingu wynika wzmożony obowiązek korzystającego w utrzymaniu rzeczy w należyтым stanie, nie sposób odmówić korzystającemu statusu poszkodowanego, zwłaszcza w sytuacji, gdy roszczenie odszkodowawcze nie jest realizowane przez samego finansującego. Z treści tej regulacji wynika jednoznacznie, że utrata lub uszkodzenie rzeczy w trakcie trwania stosunku leasingu rodzi szkodę po stronie leasingobiorcy, gdyż z jednej strony traci on możliwość korzystania z rzeczy, z drugiej zaś ma (natychmiast wymagalny) obowiązek zapłaty rat leasingowych w pełnej wysokości i naprawienia szkody. Regulacja ta zatem wskazuje, iż skutek z wypadku komunikacyjnego powstaje szkoda także w majątku leasingobiorcy.

Ponadto sprawca szkody z mocy art. 822 k.c., jest zobowiązany do naprawienia szkody względem każdego podmiotu, w majątku którego powstanie uszczerbek majątkowy pozostający w normalnym (adekwatnym) związku przyczynowym ze zdarzeniem powodującym odpowiedzialność odszkodowawczą. Zatem odpowiedzialność sprawcy szkody nie jest ograniczona wyłącznie do właściciela rzeczy, w sytuacji, w której uszkodzenie rzeczy wyrządzi (pociągnie za sobą) szkodę również majątku innych osób.

Odnosząc powyższe uwagi do sytuacji faktycznej w niniejszej sprawie, uwzględnić należy przede wszystkim specyfikę (istotę prawną) leasingu. W nauce prawa tradycyjnie wyróżnia się wśród jurydycznych desygnatów leasingu przerzucenie na leasingobiorcę ryzyka przypadkowej utraty przedmiotu leasingu, jego przypadkowego pogorszenia, uszkodzenia lub zniszczenia. Oznacza to, że w sytuacjach opisanej wyżej leasingobiorca (po pierwsze) traci możliwość korzystania z przedmiotu leasingu zgodnie z jego gospodarczym przeznaczeniem (nie uzyskując prawa do żądania od leasingodawcy dostarczenia innej rzeczy w celu kontynuowania leasingu), a po wtóre jest zobowiązany względem leasingodawcy do przywrócenia przedmiotu leasingu do stanu poprzedniego w chwili wygaśnięcia umowy leasingu, względnie do naprawienia szkody powodowanej przez utratę lub zniszczenie przedmiotu tej umowy. Jednocześnie utrata lub uszkodzenie przedmiotu leasingu nie zwalnia leasingodawcy od obowiązku zapłaty rat leasingowych (por. np. L. Stecki, *Leasing*, Toruń 1999, strona 387- 399). Zatem z istoty leasingu wynika, że w przypadku uszkodzenia przedmiotu leasingu ekonomiczne skutki tego faktu obciążają wyłącznie leasingobiorcę, który nie posiada roszczenia w stosunku do leasingodawcy o usunięcie uszkodzeń zmniejszających przydatność przedmiotu leasingu do jego wykorzystania zgodnie z gospodarczym przeznaczeniem (por. wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13.12.2013 r., VIII Ga 356/13, LEX 1720484).

W rezultacie przyjąć należy, że w adekwatnym (w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.) związku przyczynowym ze zdarzeniem, za które odpowiada sprawca szkody, pozostaje zwiększenie pasywów leasingobiorcy związane z koniecznością poniesienia kosztów niezbędnych dla uzdatniania przedmiotu leasingu do korzystania zgodnie z jego przeznaczeniem, czy wykonania obowiązku przywrócenia stanu sprzed zdarzenia powodującego szkodę, jaki ciąży na leasingobiorcy względem leasingodawcy.

Nie ma zatem racji pozwany, iż poszkodowanym w istocie jest leasingodawca, zważywszy na to, że to korzystający zlecili naprawę uszkodzonego samochodu ciężarowego i są wymienieni w fakturze jako nabywcy. Co za tym idzie, przysługuje im również odszkodowanie w wysokości podatku VAT należnego za naprawę uszkodzonego pojazdu, będącego przedmiotem leasingu. Sąd ustalił, że poszkodowani mogli odliczyć połowę podatku VAT z tytułu zleconej naprawy i taka też kwota uwzględniona jest w wypłaconym przez powodowe towarzystwo odszkodowaniu. W myśl

art. 361 § 1 k.c. na pozwanym ciąży obowiązek całkowitej likwidacji szkody, a częścią odszkodowania jest również nieuregulowany dotychczas podatek VAT.

Uznano więc, że powódka wykazała zasadność i wysokość swojego roszczenia tym samym uwzględniono je w całości.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c., w art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. Powódka wygrała sprawę w całości, zaś na koszty poniesione przez powódkę zaliczyć należało opłatę od pozwu w kwocie 114 złotych, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika powódki - radcy prawnego zgodnie z §2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)